

SÖKANDE

Nåiden Bygg Aktiebolag, 556326-4216

Ombud: Advokat Liselott Fröstad och biträdande jurist Sofie Grönqvist
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPART

Region Norrbotten
971 89 Luleå

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
20191004	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Nåiden Bygg AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Region Norrbotten har genom öppet förfarande upphandlat "2019 Ramavtal Entreprenader, Bygg, El, VS, Luft". Tilldelningsbeslut meddelades den 5 mars 2019. Sammanlagt 37 anbudsgivare lämnade anbud inom de olika anbudsområdena. Gällande område Bygg Piteå beslutade Region Norrbotten att anta anbudet från Ekspjuth Bygg AB. Nåiden Bygg AB (Nåiden) var en av anbudsgivarna och kom på andra plats.

YRKANDEN M.M.

Nåiden ansöker om överprövning gällande område Bygg Piteå och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om ingripande i upphandlingen enligt 20 kap. 6 § LOU.

Region Norrbotten anser att ansökan om överprövning ska avslås.

VAD PARTERNA FRAMFÖR

Nåiden

Nåiden framför följande. Utvärderingsmodellen brister i transparens och förutsebarhet och har varit öppen för godtyckliga bedömningar i strid med likabehandlingsprincipen. Det har inte utifrån upphandlingsdokumenten gått att utläsa vad och vilka volymer som ska levereras, omfattning och beloppsgränser, vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid utvärderingen, hur olika utvärderingskriterier är viktade i förhållande till varandra eller vad anbuderna ska innehålla för att ett visst utvärderingskriterium ska anses uppfyllt.

Nåiden har saknat tillräckligt underlag för att kunna bedöma vad Region Norrbotten skulle komma att tillmäta betydelse vid bedömningen av kvalitetskriterierna serviceavdelning, leveranskapacitet, erfarenhet av vårdlokaler samt miljö- och kvalitetssystem, hur dessa kvalitetskriterier varit viktade inbördes samt hur kvalitet var viktat i förhållande till pris.

Avtalets omfattning och volym

Av de administrativa föreskrifterna i AFA.21 framgår att uppdraget avser entreprenadtjänster för Region Norrbotten. Mot bakgrund av hur uppdragets omfattning har beskrivits i AFA.21 samt i AFA.1 har det inte gått att utläsa vad det är för arbeten tilldelad anbudsgivare ska utföra eller i hur stor omfattning arbeten ska utföras. Av AFA.21 framgår att Region Norrbotten har för avsikt att teckna avtal med en entreprenör för Bygg samt att tilldelning under avtalsperioden (2 + 1 + 1 år) kommer att ske via avrop där varje enskilt tecknat avtal utgör ett kontrakt. Längre ner i AFA.21 anges att "*Därutöver kan avtal komma att tecknas för specialtjänster/områden där viss behörighet/kompetens krävs, detta kan omfatta t.ex. energi och miljö, brand, sprinkler, medicinska gaser, akustik etc.*". Huruvida Region Norrbotten med denna skrivning menar att dessa avtal avseende specialtjänster kommer att tecknas genom avrop från ramavtalet eller genom nya annonserade upphandlingar vid sidan av och utanför ramavtalet framgår inte av upphandlingsdokumenten.

Av AFD.1 framgår vidare att ramavtalet i *första hand* kommer att tillämpas för mindre lokalanpassningar, ombyggnationer och fastighetsunderhåll. Det finns i AFD.1 också två med varandra oförenliga beloppsgränser för när upphandlingar är av sådan omfattning att separata upphandlingar utanför ramavtalet kommer att göras. Dels anges att Region Norrbotten *normalt sett* kommer att upphandla entreprenader med en totalkostnad över en miljon kronor i konkurrens utanför ramavtalet. Samtidigt anges under samma kod

en tabell över när *upphandlade förfaranden* kommer att tillämpas. Där anges i stället 0,5 miljoner kronor som gräns för avtalets tillämplighet. Vad som avses i första hand, normalt sett och upphandlade förfaranden enligt ovan framgår inte. Någon bestämd uppdragsvolym garanteras inte och det finns inte heller något tak i fråga om hur mycket som kan komma att avropas totalt.

Av EU-domstolens dom den 19 december 2018, mål C-216/17 framgår att upphandlingsdokumenten i en ramavtalsupphandling måste innefatta en uppgift om maximal kvantitet och när denna kvantitet avropats har ramavtalet inte länge någon verkan. Uppgiften om maximal kvantitet ska grundas på en bedömning av samtliga avropsberättigade myndigheters uppskattade behov av kommande beställningar från ramavtalet.

Nåiden hade kunnat lämna ett mer konkurrenskraftigt pris om det hade gått att avgöra vad eller vilka volymer som ska levereras och om ramavtalets beloppsgränser varit tydligt angivna. Nåiden har således förtagits möjligheten att lämna ett lägre timpris för byggnadsarbete på grund av de brister som Nåiden nu har påtalat.

Utvärderingsmodellen

Av AFB.53 framgår hur Region Norrbotten ska utvärdera anbudet. Där anges att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas utifrån kriterierna pris (70 procent) och kvalitet (30 procent).

Under beskrivningen av kriteriet pris anges en påslagsfaktor på 150 000 kr. Nåiden ifrågasätter hur en påslagsfaktor om 150 000 kronor säkerställer att viktningen blir den avsedda, dvs. 70 procent för pris och 30 procent för kva-

litet. Region Norrbotten har inte gett någon förklaring till hur en påslagsfaktor om 150 000 kronor säkerställer den avsedda viktningen eller hur denna faktor överhuvudtaget har framräknats.

Såväl Nåiden som Ekspjuth har fått maximal poäng i kriteriet kvalitet och därmed inte erhållit något påslag på anbudspriset.

Under beskrivningen av kriteriet kvalitet framgår att kvalitativa kriterier vid maximalt påslag är viktade till 30 procent och fördelade procentuellt enligt underkriterierna Organisation (Serviceavdelning, Leveranskapacitet och Erfarenhet av vårdlokaler) samt Miljö- och kvalitetssystem. Inom kriteriet kvalitet är Organisation i sin tur viktat till 80 procent medan Miljö- och kvalitetssystem är viktat till 20 procent. Därefter anges ”Poängskala 0-100 poäng”.

Efter detta anges att en viss poäng ska tilldelas i vissa fall, ex. att anbudsgivare som innehar en serviceavdelning som utgör en egen enhet inom företaget med vana och erfarenhet att arbeta i nära samarbete med kund och fastighetsförvaltning får 30 poäng, att anbudsgivare som har arbetsledning och ett visst antal anställda ska få viss poäng där antal anställda avser personer ”som regelbundet jobbar med relaterade arbetsuppgifter inom varje teknikområde”, att arbetsgivare som har dokumenterad erfarenhet av vårdlokaler få 20 poäng

Utifrån denna ska enligt AFB.53 en ”bedömning” göras av kvalitativa kriterier, där ett anbudspris för ett absolut påslag beroende på hur mycket företaget ”redovisade” kvalitativa kriterier bedömd avvika från angiven maximal kvalitetspoäng enligt en viss modell.

Det framgår inte hur regionen ska bedöma om en anbudsgivares serviceavdelning utgör en egen enhet inom företaget eller hur detta ska beskrivas i anbudet. Av Ekspjuths anbud framgår inte huruvida serviceavdelningen har en vana och erfarenhet att arbeta i nära samarbete med kund och fastighetsförmedling. Ändå har bolaget tilldelats maximala 30 poäng inom detta delkriterium. Vad menas med anställda som ”regelbundet jobbar med relaterade uppgifter”? Det kan tolkas på många olika sätt. Vilken erfarenhet av vårdlokaler krävs för att tilldelas poäng? Överhuvudtaget saknas ledning i fråga om vilka omständigheter som kan komma att tillmätas betydelse för erhållande av en viss poäng.

Det kan ifrågasättas om Ekspjuth har uppfyllt kriteriet om att redovisa innehav av ett miljö- och kvalitetssystem som ger 100 poäng.

Modellen medför att det inte har framgått vad Region Norrbotten tillmäter betydelser vid utvärderingen eller vad som krävs av anbudsgivarna i fråga om anbudets innehåll för att erhålla viss poäng. Modellen har inte säkerställt att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har antagits eller att pris viktats till 70 procent och kvalitet till 30 procent i enlighet med förutsättningarna i förfrågningsunderlaget. Region Norrbotten har inte följt upphandlingsdokumentet genom att pris och kvalitet fått en annan viktning än den som anges. Det går inte heller att kontrollera hur väl anbudet uppfyller kriterierna.

Nåiden har saknat tillräckligt underlag för att kunna bedöma vad regionen skulle komma att tillmäta betydelse vid utvärderingen. Bolaget har därför inte kunnat lägga sitt mest konkurrenskraftiga anbudspris och har därför inte vunnit upphandlingen.

Region Norrbotten

Avtalets omfattning och volym

Region Norrbotten framför följande. Upphandlingens omfattning framgår av AFA.21 och AFD.1 i de administrativa föreskrifterna. I AFD.1 stadgas att beloppsgränsen för avrop enligt ramavtalet är 1 miljon kronor. Vidare framgår bedömt årligt avrop per tjänst och ort i tabellen i AFD.1. Det får anses vara så att omfattning och volym i upphandlingen framgår så pass tydligt att en rimligt och normalt omsorgsfull anbudsgivare förstår vad som efterfrågas. Avsaknaden av frågor avseende ramavtalets omfattning i både tidigare och nu aktuella upphandling samt antalet anbud som Region Norrbotten har fått in tyder på att anbudsgivarna har förstått vad som efterfrågas. Nåiden har, liksom övriga anbudsgivare, kunnat lämna konkurrenskraftiga anbud i tidigare samt i nu aktuella upphandling. Även om upphandlingsdokumenten i någon del kan tydliggöras uppfyller det kravet om att en normalt omsorgsfull anbudsgivare förstår vad som efterfrågas.

I denna upphandling är det direktiv 2014/24/EU som är tillämpligt och enligt direktivet ska – så långt det är möjligt – uppgift om värde anges. Eftersom ramavtalet i aktuell upphandling påverkas av utomstående faktorer, såsom politiska beslut och ombyggnationer, har Region Norrbotten lämnat information om värde så långt det är möjligt i underlaget. Vidare ställer sig Region Norrbotten frågande till hur uppgift om maximal kvantitet skulle ge Nåiden stöd i dess anbudsutformning.

Upphandlingsdokumentet är till stor del överensstämmande med tidigare upphandling av Region Norrbotten. Nåiden, som tidigare leverantör avseende Bygg i Piteå, torde ha bäst förutsättningar att lämna anbud i upphandlingen med anledning av den insyn Nåiden besitter till skillnad från övriga anbudsgivare samt den kunskap Nåiden rimligen bör ha avseende Region

Norrbottnens avrop till följd av ramavtalet. Om omfattning och volym skulle anses framstå otydligt av upphandlingsdokumentet, såsom Nåiden påstår, torde Nåidens kunskap om Region Norrbottens faktiska omfattning och volym ge Nåiden fördel gentemot övriga anbudsgivare. Nåiden kan därför inte anses ha lidit eller riskerat att lida skada till följd av hur omfattning och volym framgår av upphandlingsdokumentet.

Angående påstådd skada vill Regions Norrbotten påpeka att anbudsgivarna har en omsorgsplikt. Enligt EU-domstolens praxis ska anbudsgivare – för att vara normalt omsorgsfulla – begära ett förtydligande från den upphandlande myndigheten om de anser att förfrågningsunderlaget är otydligt. Anbudsgivare som inte är normalt omsorgsfulla kan inte efter att tilldelningsbeslut har meddelats påstå att de inte kunde lämna anbud på grund av oklarheter i förfrågningsunderlaget. Om anbudsgivaren kunnat lämna anbud utan att begära förtydliganden har förfrågningsunderlaget således inte varit otydligt. Se ex. C-599/10 SAG ELV Slovensko och C-538/13 eVigilo (punkt 56). Nåiden har avstått från att påtala eller ifrågasätta upplevda brister för att sedan ansöka om överprövning. Det kan anses utgöra en brist på hänsyn och omsorg.

Nåiden har inte heller visat på vilket sätt bolaget menar att det kunnat lida skada av de upphandlingsfel som görs gällande avseende omfattning och volym. Nåiden kan endast få bifall till sin talan om bolaget klargör och konkretiserar på vilket sätt den lidit eller kan komma att lida skada. Den omständigheten att Nåiden inte vann kan inte härledas till påstådda brister i upphandlingen.

Region Norrbotten åberopar en utredning av Jörgen Hettne, docent i EU-rätt vid institutionen för handelsrätt vid Lunds universitet.

Utvärderingsmodellen

Region Norrbotten har i förfrågningsunderlaget uppgett vilka utvärderingskriterier som kommer att tillmätas betydelse vid utvärderingen av anbud. Kriterierna (totalpris, organisation, samt miljö- och kvalitetssystem) är viktade, kvantifierade samt poängsatta.

Den beskrivning och utvärderingsmodell som Region Norrbotten har använt i upphandlingen överensstämmer med hur Region Norrbotten normalt beskriver och utvärderar i andra liknande upphandlingar. Utvärderingsmodellen "viktat jämförelsetal" är en allmänt beprövad och accepterad utvärderingsmodell som även används av andra upphandlande myndigheter och är framtagen för att uppfylla de EU-rättsliga principerna för upphandling. Inte minst överensstämmer den dessutom med tidigare upphandling där Nåiden tilldelades kontrakt.

Under varje kriterium finns det beskrivet vad kriteriet innebär och vad som kommer att bedömas. Den text som finns under utvärderingskriterierna förtydligar vad kriterierna innebär och vad Region Norrbotten kommer att tillmäta betydelse vid utvärderingen av anbud. Den av Region Norrbotten gjorda poängsättningen bygger helt på anbudens innehåll och visar respektive anbuds uppfyllelse av kriterierna utifrån den beskrivning som finns i förfrågningsunderlaget.

Det står en upphandlande myndighet fritt att själv bestämma hur förfrågningsunderlaget i en upphandling ska utformas och myndigheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse, så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer (se RÅ 2002 ref. 50). Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandlingen. Den upphandlande

myndigheten är den som får anses bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget.

Om den upphandlande myndigheten väljer det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som tilldelningsgrund får myndigheten utvärdera anbuden med hänsyn till en mängd olika utvärderingskriterier som samtliga syftar till att framställa just det för myndigheten ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Den upphandlande myndigheten får i princip fritt välja utvärderingskriterier under förutsättning att det inte medför att den upphandlande myndigheten ges en obegränsad valfrihet vid tilldelning av kontrakt. Att det ligger ett visst mått av subjektivitet i utvärderingen av ett anbud får anses ligga i sakens natur. Om det går att utläsa vilka faktorer som tillmäts betydelse, samt hur dessa poängsätts sinsemellan, är utvärderingsmodellen tillräckligt bra angiven. En utvärdering måste i viss mån ske på subjektiva grunder och vid överprövning bör utgångspunkten vara att den upphandlande myndigheten själv har bäst förutsättningar att utvärdera anbuden. Den upphandlande myndigheten måste ges visst utrymme vid bedömningen och utvärderingen av anbuden under förutsättning att det sker på objektiva grunder inom ramen för förfrågningsunderlaget. Endast om den upphandlande myndigheten tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som angivits i förfrågningsunderlaget kan det bli aktuellt att ingripa mot upphandlingen.

Den aktuella upphandlingen är omfattande med flera anbudsgivare och utvärderingsmodellen, som använts frekvent i upphandlingar, har inte ifrågasatts av någon annan anbudsgivare. Det kan även påpekas att inte heller Näiden har ifrågasatt utvärderingsmodellen i tidigare upphandlingar. Utvärderingsmodellen torde således vara så tydlig att en rimligt och normalt omsorgsfull anbudsgivare förstår vad som efterfrågas.

Region Norrbotten anser även att Ekspjuth har uppfyllt kriteriet om att redovisa innehav av ett miljö- och kvalitetssystem som ger 100 poäng. Region Norrbotten har vid utvärderingen av anbudet inte kunnat göra en annan bedömning än att anbudet innehåller det som enligt upphandlingsdokumentet efterfrågats för att erhålla högsta poäng.

Nåiden

Nåiden yttrar sig och framför följande. Det går alltså inte att förstå formuleringen i AFD.1 avseende ramavtalets omfattning och volym. Det är inte så pass tydligt att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare ska kunna förstå det

Det finns ingen skyldighet för en anbudsgivare att ansöka om överprövning under anbudstiden eller utreda varje brist i upphandlingsdokumenten genom frågor och svar i de fall anbudsgivaren bedömer att upphandlingsdokumenten är otydliga i olika avseenden. Det är mycket ovanligt att en ansökan om överprövning görs innan tilldelningsbeslut har fattats och det skulle knappast främja god rättskipning, skyndsamhet eller vara samhällsekonomiskt effektivt om anbudsgivare så snart brister i upphandlingsdokument påträffas ansöker om överprövning. Nåiden har också omfattande erfarenhet av anbudsgivning och ställer regelmässigt frågor upphandlingsdokumentens utformning. Nåiden brukar ställa sådana frågor i de fall det rör specifika och viktiga detaljer i ett annars väl utformat upphandlingsdokument. Av förklarliga skäl ställs dock inte sådana frågor när Nåiden gör bedömningen att upphandlingsdokumenten innehåller så avsevärda brister att frågorna inte kan tänkas bereda klarhet i upphandlingsdokumenten. Att Nåiden eller någon annan anbudsgivare inte aktivt har agerat mot upphandlingsdokumenten under anbudstiden saknar betydelse.

Hur mycket som totalt sett kommer att avropas från ett ramavtal samt hur stora respektive avrop kan komma att vara har naturligtvis en direkt påverkan på anbudspriset. Stora volymer och avrop medför lägre timpris.

Tidigare upphandlingsförfaranden har heller ingen betydelse för den nu aktuella överprövningsprocessen. Det är upphandlingsdokumenten och resultatet av den nu aktuella upphandlingen som är föremål för domstolens prövning.

Den främsta transparensbristen är den så kallade påslagsfaktorn. Region Norrbotten har inte bemött vad som anförts i denna del.

Hur bedömningen ska göras av om en anbudsgivares serviceavdelning utgör en egen enhet eller hur de ska redovisas har också lämnats utan bemötande. Hur kravet på leveranskapacitet ska tolkas har inte bemötts mer än att Region Norrbotten återgett vad som står i upphandlingsdokumenten. Vad som är anställda som arbetar regelbundet och vad som är relaterade uppgifter framstår alltjämt som oklart.

Vilken erfarenhet som krävs av vårdlokaler har heller inte bemötts. Även här leder regionens formulering till att en godtycklig bedömning kan göras eftersom det inte på något sätt går att förutse vilken erfarenhet som krävs eller hur den erfarenheten ska visas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Omfattning och volym

Nåiden har anført att det inte framgår av upphandlingsdokumenten AFA.21 och AFD.1 vad eller vilka volymer som ska levereras och till vilket belopp. Nåiden har vidare anført att det inte angetts något tak/maximal kvantitet,

vilket ska framgå enligt EU-domstolens dom den 19 december 2018, mål C-216/17. På grund av detta anser Nåiden att bolaget inte har kunnat lämna ett konkurrenskraftigt anbud och därmed lidit skada.

Av AFA.21, Översiktlig information om objektet, framgår följande.

Kontraktet avser att tvåårigt ramavtal för avgränsade entreprenader inom respektive tjänst och område med option till ytterligare förlängning med som mest ett plus ett år. Tilldelning kommer att ske via avrop där varje enskilt tecknat avtal utgör ett kontrakt. Region Norrbotten har för avsikt att teckna avtal med en entreprenör per kategori Bygg, El, VS samt Ventilation/SÖ med angiven uppdelning på olika geografiska områden. Därutöver kan avtal komma att tecknas för specialisttjänster/områden där viss behörighet/kompetens krävs. Detta kan omfatta t.ex. energi och miljö, brand, sprinkler, medicinska gaser, akustik etc.

Av AFD.1, Omfattning, framgår följande.

Ramavtalet omfattar entreprenadarbeten inom husbyggnads-, rör-, luftbehandlingsarbeten och elinstallationer där markarbeten kan ingå i husbyggnad. Avtalet är uppdelat i ovanstående kategorier samt per huvudort (sjukhus utgör geografiskt centrum) enligt följande Luleå/Boden, Gällivare, Piteå, Kalix och Kiruna.

Avtalet kommer i första hand att tillämpas som avropsavtal för mindre lokalanpassningar, ombyggnationer och fastighetsunderhåll. Avtalet äger tillämpning för de fastigheter som Region Norrbotten äger men det kan i undantagsfall komma att tillämpas för fastigheter där Region Norrbotten endast är hyresgäst. Omfattningen i övrigt framgår av handlingar angivna under AFB.22.

Avgränsningar:

Beställaren kommer att via egen organisation låta utföra mindre reparations- och underhållsarbeten som ingår i fastighetsdrift. Vidare kommer entreprenader där totalkostnaden bedöms överstiga 1 Mkr normalt sett att upphandlas i konkurrens utanför ramavtalet.

Bedömt årligt avrop per tjänst och ort i Mkr:

Siffror inom parentes anger beloppsgräns där upphandlat förfarande kommer att tillämpas.

Ramavtal	Bygg	El	VS	Vent
Luleå/Boden	5 (0,5)	2 (0,2)	2 (0,2)	1 (0,1)
Gällivare	4 (0,5)	1 (0,2)	1 (0,2)	1 (0,1)
Piteå	4 (0,5)	1 (0,2)	1 (0,2)	1 (0,1)
Kalix	4 (0,5)	1 (0,2)	1 (0,2)	1 (0,1)
Kiruna	3 (0,5)	1 (0,2)	1 (0,2)	1 (0,1)

Volymen för avrop skiftar från år till år och ovan angivna belopp avser endast att tjäna som orientering för anbudsgivarna. Region Norrbotten garanterar därför ingen bestämd uppdragsvolym.

EU-domstolen har i ett avgörande den 19 december 2018 i mål C-216/17 (Coopservice) uttalat sig i frågan om vilka krav som kan ställas på upphandlingsdokumenten vad gäller fastställandet av kvantiteten av de tjänster som

kan beställas. Avgörandet avsåg tolkningen av direktiv 2004/18/EG men domstolens uttalanden får anses relevanta även avseende 2014 års direktiv.

Enligt förvaltningsrättens uppfattning följer det av domen att en upphandlande myndighet som är part i ett ramavtal är skyldig att göra en rimlig uppskattning av förväntat värde och frekvens av de efterföljande avropen, samt ange den förväntade kvantiteten.

Förvaltningsrättens anser att det framgår med tillräcklig tydlighet av punkterna i upphandlingsdokumentet ovan vad det är som Region Norrbotten vill upphandla. Dessutom framgår ett uppskattat värde. Någon kvantitet eller frekvens framgår emellertid inte.

Oavsett hur man ser på den upphandlande myndighetens skyldighet enligt Coopservice så går det i aktuellt fall inte att komma ifrån att Nåiden är det bolag som innehaft tidigare ramavtal avseende samma område och kategori, dvs. Bygg Piteå, och att underlaget för aktuell upphandling är i princip det-samma. Enligt tidigare avtal ska leverantören lämna statistikuppgifter vid anmodan avseende ex. kvantiteter och inköpsbelopp totalt, per tjänst och beställande enhet. Nåiden, om någon, måste därför rimligen ha en uppfattning om vad som avropas, ungefärligt värde och kvantitet.

Även om den information som Region Norrbotten har lämnat i aktuell upphandling möjligen är lite tunn bedömer alltså förvaltningsrätten att Nåiden inte har lidit eller riskerar att lida skada på grund av detta. Skäl för ingripande finns därför inte på denna grund.

Utvärderingsmodellen

Nåiden har för det andra gjort gällande att utvärderingsmodellen i upphandlingsdokumentet brister i transparens och förutsebarhet, att det inte framgår

vad regionen tillmäter betydelse vid utvärderingen eller vad som krävs för att erhålla en viss poäng. Vidare har bolaget gjort gällande att modellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas eller att viktningen sker på det sätt som anges i underlaget.

I de administrativa föreskrifterna anges under **AFB.53** att det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till utvärderingskriterierna total pris (70 %) och kvalitativa kriterier (30 %) kommer att antas. Vidare anges följande:

1. Total pris 70 %

Med hänsyn till att kriteriet ”Total Pris” är viktat till 70 % är påslagsfaktorn utifrån uppskattad volym (marknadsvärde) per teknik- och fastighetsområde framräknat till beloppet 150 000:-

2. Kvalitativa kriterier 30 %

Kvalitativa kriterier är vid maximalt påslag viktade till 30 % och fördelade procentuellt enligt följande underkriterier:

- Organisation 80 %
- Miljö- och kvalitetssystem 20 %.

Poängskala 0-100 poäng.

Kriterium 1: Totalt pris

Vid utvärdering av angivna timersättningar kommer nedanstående uppgifter att utgöra underlag för beräkning:

- Angiven timersättning multiplicerat med i Anbudsformuläret angiven volym i timmar.

Kriterium 2: Kvalitativa kriterier

Underkriterium 1. Organisation 80 %.

Kriterium Serviceavdelning

Region Norrbotten kommer att tilldela den anbudsgivare som innehar en serviceavdelning som utgör en egen enhet inom företaget med vana och erfarenhet att arbeta i nära samarbete med kund och fastighetsförvaltning 30 poäng.

Region Norrbotten kommer att tilldela den anbudsgivare som innehar en produktionsavdelning med serviceerfarenhet 15 poäng.

Kriterium Leveranskapacitet

Anbudsgivare som har arbetsledning och minst 10 anställda tilldelas 50 poäng.

Anbudsgivare som har arbetsledning och minst 5 anställda tilldelas 40 poäng.

Anbudsgivare som har arbetsledning och minst 3 anställda tilldelas 30 poäng.

Med antal anställda avses personer som regelbundet jobbar med relaterade arbetsuppgifter inom varje teknikområde.

Kriterium Erfarenhet av vårdlokaler

Region Norrbotten kommer att tilldela den anbudsgivare som innehar en dokumenterad erfarenhet av vårdlokaler 20 poäng.

För att erhålla full poäng för underkriterium 1, d.v.s. 100 p, ska anbudsgivaren inneha en serviceavdelning, ha arbetsledning med minst 10 anställda samt ha erfarenhet av vårdlokaler.

Underkriterium 2. Miljö- och kvalitetssystem 20 %

Region Norrbotten kommer att tilldela den anbudsgivare som kan redovisa att de innehar ett miljö- och kvalitetsledningssystem som följer SS-EN ISO 9001 och SS-EN ISO 14001, 100 poäng.

Kan redovisa att de innehar ett skriftligt miljö- och kvalitetssystem tilldelas 75 poäng.

Kan redovisa att de endast innehar ett skriftligt kvalitetssystem tilldelas 50 poäng.

Kan redovisa att de endast innehar ett skriftligt miljösystem tilldelas 25 poäng.

Utvärderingsmodellen innebär att en bedömning görs av "kvalitativa kriterier", där ett anbudspris får ett absolut påslag beroende på hur mycket företagets redovisade kvalitativa kriterier bedöms avvika från angiven maximal kvalitets poäng.

Modellen bygger på att ett jämförelsetal räknas fram enligt följande modell:

Jämförelsetal = offererat pris + absolut påslag.

Absolut påslag = ((max kvalitetspoäng – erhållen kvalitets poäng) / max kvalitetspoäng) x påslagsfaktor. Påslagsfaktorn är i denna upphandling framräknad till 150 000:- (se ovan).

OBS! Anbudet med lägsta Jämförelsetal per teknik- och fastighetsområde kommer att antas.

Nåiden har framförallt invänt mot att Region Norrbotten har använt sig av en "påslagsfaktor" på 150 000 kr. Förvaltningsrätten konstaterar att det inte framgår i målet hur denna påslagsfaktor är framräknad och varför. Region Norrbotten har heller inte i sitt yttrande till domstolen gett någon förklaring till denna faktor och varför den behövs för att uppnå en viktning på 70 procent för kriteriet pris.

Varför just påslaget skulle medföra att modellen är otydlig eller inte ger ett rättvisande resultat har dock inte framkommit i målet. Inte heller har Nåiden förklarat på vilket sätt påslagsfaktorn påverkat Nåiden i upphandlingen.

Samtliga anbud har beräknats efter samma modell och samma faktor, varför just denna fiktiva summa i sig inte bör ha haft någon särskiljande betydelse för anbudet.

Vad gäller utvärderingsmodellen i övrigt har den upphandlande myndigheten stor frihet att utforma modellen inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling. Det är den upphandlande myndigheten som inom dessa ramar avgör vad som utgör bästa förhållande mellan pris och kvalitet utifrån kriterier som har anknytning till det som ska anskaffas.

Av den aktuella modellen framgår utvärderingskriterierna och deras vikt, underkriterierna och underkriteriernas vikt samt vad som poängsätts inom underkriterierna. Förvaltningsrätten anser att utvärderingsmodellen är tillräckligt tydligt utformad för att en leverantör i branschen på grundval av detta ska kunna avgöra vad som tillmäts betydelse i upphandlingen.

Eftersom Nåiden varken gjort sannolikt att Region Norrbotten har brutit mot LOU eller att det lidit skada saknas skäl för ingripande enligt 20 kap. LOU.

Ekspjuths anbud

Nåiden har gjort gällande att det inte framgår av Ekspjuths anbud om serviceavdelningen har en vana och erfarenhet att arbeta i nära samarbete med kund och fastighetsförmedling samt att bolaget ändå har tilldelats maximala 30 poäng inom detta delkriterium. Vidare har Nåiden ifrågasatt om Ekspjuth har uppfyllt kriteriet om att redovisa innehav av ett miljö- och kvalitetssystem som ger 100 poäng.

Av Ekspjuths anbud framgår att bolaget har en serviceavdelning samt ett miljö- och kvalitetssystem. Region Norrbotten har bedömt att det som anges är tillräckligt för full poäng. Förvaltningsrätten, som inte är den som ska göra utvärderingen, finner inte att värderingen står i strid med de allmänna principerna i LOU. Något skäl för ingripande föreligger därmed inte heller på denna grund.

Nåidens ansökan om överprövning ska därför avslås i dess helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Eva Beselin
rådman

Carola Andersson har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.